

Bezoek provincie Utrecht over windenergielocatie in Wijk bij Duurstede niet erg verhelderend

POLITIEK, Kuun Jenniskens do 14 mrt 2024

De themasessie op 12 maart met de provincie over het aanwijzen van een kansrijk gebied in Wijk bij Duurstede zorgde voor onrust op de volle publieke tribune

Het gebied langs het Amsterdam-Rijnkanaal ten westen van bedrijventerrein Broekweg-Langshaven is op 11 januari door de provincie Utrecht als 'meest kansrijk voor windenergie' aangemerkt. Dinsdag kwam de provincie uitleg geven over het 'bevoegd gezag'. Gemeenteraden kunnen besluiten om wel of niet de regie te nemen in het als kansrijk aangewezen gebied, of om de regie aan de provincie te laten. De raad heeft niet het idee dat ze al voldoende informatie in handen heeft om hier een gewogen besluit over te nemen. Het voelt als een haastklus.

Bij de aankondiging van de themasessie met bezoek van de provincie over windenergie op 12 maart was al helder gemaakt dat de avond in twee delen zou worden opgesplitst, en dat de provincie op een gegeven moment zou vertrekken zodat raadsleden onderling in gesprek zouden kunnen gaan over windenergie. Maar insprekers hadden ook gehoopt de provincie te kunnen bevragen, en dat is helaas niet gelukt. De provincie vertrok voordat de insprekers aan het woord kwamen.

VERWARRENDE AVOND

Al met al werd de themasessie 'Kansrijk gebied windenergie' daarmee een rommelige avond. In beginsel is een themasessie bedoeld om als raadsfracties gelijkwaardig om tafel te gaan met inwoners met een bepaalde expertise. Of om te sparren met de wethouder. Of allebei tegelijk. Kennelijk staat dit nog niet goed op de rails. De avond leek meer ingericht te zijn als een 'voorbespreking', met vier insprekers die ieder 5 minuten de tijd kregen en daarna door de voorzitter werden afgekapt. Dat gaf ongenoegen. Er zat een publieke tribune vol met mensen die de gang van zaken niet begreep.

RUIMTE VOOR VIJF TURBINES

Wat had de provincie te vertellen? Mevrouw Hoenkamp legde uit dat de 27 'meest kansrijke gebieden voor windenergie' die de provincie Utrecht op 11 januari heeft aangewezen, zijn gekozen op basis van 30 objectieve criteria. Het gaat hier om turbines die voor 2030 realiseerbaar zijn. Op het Wijkse gebied 78 zijn 30 criteria losgelaten en de kansrijke locatie aan het Amsterdam Rijnkanaal komt volgens de provincie heel goed uit de verf. „Hier is ruimte voor vijf turbines, een gewenste clustering in buurt van groot bedrijventerrein en in aansluiting op bestaande infrastructuur - dus geheel in lijn met afspraken uit de Regionale Energie Strategie (RES).”

DRIE OPTIES BEVOEGD GEZAG

De provincie kwam ook aan raadsleden uitleggen wat het inhoudt dat de provincie het 'bevoegd gezag' is. Bij de grote windturbines van 5 megawatt is provincie het bevoegd gezag. Hierbij zijn er drie opties mogelijk in de relatie tussen gemeente Wijk bij Duurstede en provincie: 1) als Wijk bij Duurstede zelf voor windturbines wil gaan, dan kan de provincie het bevoegd gezegd bij deze gemeente neerleggen. Het hele proces komt dan in handen van de gemeente en dat geeft maximale invloed op het proces en lokaal eigendom; 2) Wijk bij Duurstede kan ook aangeven dat windturbines mogelijk zijn, maar dat het bevoegd gezag bij de provincie blijft liggen. Als gemeente heb je dan minder regie, maar er kunnen wel afspraken worden gemaakt over het proces; 3) Wijk bij Duurstede kan besluiten geen windturbines te willen, en daarmee heeft deze gemeente geen enkele invloed meer. Ondanks dit 'nee', kunnen windturbines er gewoon komen.

BIJ EEN WIJKS NEE, KAN HET MET DWANG

Deze dwang valt niet goed bij partijen zoals BB en VVD, die hierover al hun beklag hebben gedaan bij Provinciale Staten. Zij leefden onder de indruk dat er binnen de RES geen dwang zou worden toegepast. Volgens de ambtenaar van de provincie is dat toch mogelijk en is dat met een PS besluit democratisch vastgesteld.

BLIJKT REGIONALE OPGAVE

Binnen de regio U16 staan alle 16 gemeenten samen aan de lat voor 1,8 Tw, aldus duurzaamheidswethouder Buijtelaar (VVD). Wijk bij Duurstede heeft weliswaar met 60 ha aan zonnevelden aan haar opdracht voldaan, „desondanks ziet de provincie Utrecht de RES als een regionale opgave. Medio dit jaar moet Wijk bij Duurstede een besluit nemen. We kunnen dan zeggen dat we niet zo ver zijn en afwachten tot de provincie een besluit neemt. Of we zeggen dat we de regie nemen op de ontwikkeling van een kansrijk gebied, waarvoor we als gemeente dan zelf de kaders kunnen opstellen.”

EERST TWIJFELS WEGNEMEN BIJ ONDERBOUWING

Jeroen van der Sluis noemde het 'tenenkrommend' dat in dit stadium al wordt voorgesorteerd op het bevoegd gezag, terwijl niet serieus wordt gekeken naar de onderbouwing voor het 'kansrijke gebied' in Wijk bij Duurstede. Eerder in deze krant, en ook tegenover Provinciale Staten, kon Van der Sluis de nodige feiten presenteren die deze onderbouwing in twijfel trekken. Om die reden riep hij de raadsfracties op om deze onderbouwing te laten rectificeren bij de provincie. Daarnaast noemde Van der Sluis het kwalijk dat de provincie verschillende afstandsnormen hanteert; in Rijnburg wordt 800 meter ten opzichte van woningen de norm, en in Wijk bij Duurstede is dat 400 meter. „Meet niet met twee maten”, was zijn oproep namens 400 omwonenden van de Wijkersloot.

CAMPING VREEST DAT TOERISTEN WEGBLIJVEN

Dat laatste noemde ook Jasper Mocking als argument, die samen met zijn ouders camping 't Boomgaardje aan de Wijkersloot beheert. Over 1,5 jaar wil hij terugkeren op boerderij en de camping van zijn ouders overnemen. Mocking vreest dat toeristen wegblijven met turbines zo dichtbij. Het gaat ten koste van een uniek plekje in Nederland, en financieel zal het een enorme aderlating worden. „Met daarbij ook gezondheidsschade voor ons als bewoners en slapeloosheid voor onze gasten. De gezondheid van burgers zou op nummer één moeten staan.”

HEEL DUUR UIT ALS WIJK ZELF BEVOEGD GEZAG WORDT

Bewoner Wijkersloot Paul Driegen zag het al voor zich, hoe inwoners en gemeente onderling eindeloos gaan procederen en dat de kosten hiervan voor rekening van de Wijkse gemeenschap komen. Zijn dringende advies was om het bevoegd gezag bij de provincie te laten, dan zijn de kosten ook voor de provincie.

16 APRIL VERDER, DAN UITSLAG ENQUÊTE

De raad heeft nog een lange weg te gaan op dit onderwerp, was de constatering van SamenWerkt. Er lijkt op dit moment onvoldoende informatie voor handen om een goed besluit te nemen. De raadsfracties vroegen wethouder Hans Buijtelaar om de financiële gevolgen goed in beeld te brengen van het al dan niet 'bevoegd gezag' worden. Dat gaat hij doen.

Op 16 april krijgt de gemeenteraad een terugkoppeling op de uitkomsten van de raadpleging over energietransitie die onlangs in Wijk bij Duurstede is gehouden. De wethouder hoopt dat deze uitkomsten handvatten geven voor een keuze medio dit jaar - dus ergens in juni of juli